

II. Цілю кожного громадського гурту є заховане природжених і непередаваних прав чоловіка. А ті права то: свобода, власність, безпека і опір супроти гнету.

III. Верховним жерелом усякої влади є народ. Нїодна корпорація і нїодна людина не можуть мати влади, котра виразно не походить з того жерела.

IV. Свобода то є та, що кождому вільно все то робити, що не приносить нікому шкоди; отже виконуване природних прав чоловіка не знає інших границь окрім тих, котрі забезпечують співгорожанам можливість користати з тих самих прав. Границі ті може установити лиш закон.

V. Закон може заборонити лиш то діланє, котре приносить суспільности шкоду. Чого закон не забороняє, того не вільно наказувати, так як не можна змусити ділати то, чого закон не наказує.

VI. Закон — то обява загальної волі. Усі горожани держави є управлені брати участь у законодавстві або особисто або почерез уповновласнених заступників. Закон мусить бути рівний для всіх, чи має боронити чи карати. Тому що всі горожани держави є перед лицем права рівні, тому то й усі мусять мати рівний доступ до всіх публичних достоїнств, занять і урядів — відповідно до своїх спосібностей а без жадної другої ріжниці, як лиш ріжниці чесноти і талану.

VII. Нікого не вільно обжаловувати, арештувати і тримати у вязниці — з винятком случаїв, котрі предвиджує закон, — і лиш в спосіб приписаний законом. Хто жадає незаконних наказів увязнення і хто їх видає або приказує видавати — той має бути караний; але кождий горожанин переслїдуваний або зловлений на законній основі — є обовязаний сейчас бути послушним наказови; опір підлягає карі.

VIII. Закон не може назначувати иньших кар, як ті, котрі належить примінювати з конечности положення; карати можна виключно на основі закона виданого і оголошеного перед сповненем злочину, а примінюваного опісля з захованем усяких формальностей.

IX. Тому, що треба уважати невинним кожного, кому не доказано каригідного вчинку, то в случаях, в котрих годї уник-